

Amsterdamse Spinoza Kring
Sint Antoniesbreestraat 69
1011 HB Amsterdam
075-6706298
info@amsterdamespinozakring.nl
www.amsterdamespinozakring.nl

Jaarverslag 2024

De stichting

De stichting is 24 mei 2006 opgericht en ingeschreven in de Kamer van Koophandel in Amsterdam met KVK 34249109.

Het ANBI nummer / Fiscale nummer (RSIN) van de stichting is 815868248.

Het bestuur van de Amsterdamse Spinoza Kring bestaat uit:

Rob Hartmans - voorzitter
Henri Krop - secretaris
Johan de Jong - penningmeester
Eliane Beyer
Marcel Boon
Henriet Ooms
Pooyan Tamimi Arab

Doelstelling, missie en visie

De stichting heeft ten doel: bevorderen dat Amsterdam de stad van Spinoza wordt, Spinoza als Boegbeeld van Amsterdam, ontwikkelen van een levend spinozisme en verbreiden van de kennis van Spinoza's wijsbegeerte en bevorderen van onderwijs in de filosofie van Spinoza.

Doelrealisatie

In 2024 heeft de ASK haar doelstelling trachten te realiseren door middel van:

- **Cursussen**
  - Voorjaar 2024*
    - Introductie cursus Spinoza (5 bijeenkomsten - 12 deelnemers)
    - Ethica (5 bijeenkomsten - 12 deelnemers)
    - Spinoza en romantische/moderne kunst (5 bijeenkomsten - 13 deelnemers)
    - Epicurus, Spinoza, Nietzsche - een interessante filosofische lijn (5 bijeenkomsten - 15 deelnemers)
  - Najaar 2024*
    - Introductie cursus Spinoza (5 bijeenkomsten - 12 deelnemers)
    - Ethica (5 bijeenkomsten - 9 deelnemers)
    - Bevrijdend denken van Spinoza (3 bijeenkomsten - 14 deelnemers)

De docenten waren Karianne Marx, Erwin Nielsen, Anne Woodward en Henri Krop.

- **Lezing Anna Koldewey over portret Spinoza**

Op 18 april organiseerden we in de OBA voor onze Vrienden een lezing van kunsthistoricus Anna Koldewey over het in 2013 ontdekte schilderij van Barend Graat uit 1666. Volgens sommige kenners gaat het om een portret van Spinoza, wat betekent dat dit de enige naar het leven geschilderde afbeelding van de filosoof is. Koldewey presenteerde haar uitvoerige kunsthistorische onderzoek naar het schilderij en kwam tot de conclusie dat het zeer waarschijnlijk Spinoza is die hier is geportretteerd.

- **Avond rond het Spinoza-boek van Ian Buruma**

Op 16 mei organiseerden we in de OBA een avond met als thema 'Waarom Spinoza er vandaag nog steeds toe doet', dit naar aanleiding van het verschijnen van het boek *Spinoza: Freedom's Messiah* van Ian Buruma. Onder leiding van Gary Schwartz ging Buruma in gesprek met Steven Nadler, Irene Zwiep en Ronit Palache.

De goed bezochte avond was bedoeld voor een algemeen publiek, maar veertig gratis kaarten waren gereserveerd voor onze Vrienden.

- **Festival 'Amsterdam: bevrijdend denken van Spinoza tot nu'**

De jaarlijkse Spinozadag van de ASK vindt altijd plaats rond de geboortedag van de filosoof (24 november) en op één keer na was dat altijd in Paradiso. Voor 2024 was echter besloten om, in het kader van de festiviteiten in de openingsweek van het herdenkingsjaar 'Amsterdam 750', te kiezen voor een grotere manifestatie in de hoofdvestiging van de OBA. Dit vond plaats op 3 november 2024.

Op de zesde en zevende verdieping van de OBA konden de bezoekers kiezen uit in totaal 24 programmaonderdelen, verdeeld over vijf zalen. In verband met het herdenkingsjaar van Amsterdam was ervoor gekozen om een breder programma aan te bieden dan louter onderwerpen die rechtstreeks te maken hebben met Spinoza. Zo werd er naast het uit zeven onderdelen bestaande blok 'Spinoza, toen en nu' (met een theatervoorstelling, lezingen en een panelgesprek) ook aandacht besteed aan de thema's 'Democratie en emancipatie', 'Religie en tolerantie' en 'Kunst en het vrije woord'. Het festival werd geopend door wethouder en locoburgemeester Marjolein Moorman. Er waren tussen de 350 en 400 bezoekers en de dag verliep in een gezellige en ontspannen sfeer, tot grote tevredenheid van de uitgenodigde sprekers en de bezoekers.

De OBA stelde gratis ruimte en personele ondersteuning beschikbaar, waarvoor de ASK zeer dankbaar is. De ASK nam verder alle kosten voor zijn rekening.

Op de website is het volledige programma terug te vinden, evenals een beknopt verslag, teksten van verschillende lezingen en enkele video's.

- **Samenwerking met De Jonge Denkers**

Sinds de Spinozadag 2022 werkt de ASK samen met De Jonge Denkers. Dit is een initiatief van de Vereniging Filosofiedocenten Voortgezet Onderwijs, uitgeverij Lemniscaat en Stichting Maand van de Filosofie. Leerlingen uit het voortgezet onderwijs die het vak filosofie volgen kunnen jaarlijks deelnemen aan een essaywedstrijd, waarna zes à zeven deelnemers worden gekozen tot Jonge Denker, in welke hoedanigheid zij een jaar lang meedoen aan verschillende filosofie-evenementen.

Op 12 december 2024 organiseerde de ASK in de OBA Oosterdok de avond waarop de nieuwe Jonge Denkers werden gepresenteerd en onder leiding van Denker des Vaderlands Marjan Slob met elkaar in debat gingen.

- **Samenwerking met de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA)**

Sinds begin 2022 beschikt de ASK op de derde verdieping van OBA Oosterdok over de Spinozaloge. In 2024 zijn met de directie van de OBA gesprekken gevoerd over een mogelijk

nieuwe plek voor de ASK in het gebouw. De meeste aandacht ging dit jaar echter uit naar het organiseren van bovengenoemd festival, zodat deze gesprekken in 2025 worden voortgezet. De ASK participeert ook in het Huis van Alle Talen van de OBA, waarin tal van talen en culturen in Amsterdam vertegenwoordigd zijn. Enkele malen is door bestuursleden deelgenomen aan workshops waarin contacten en ideeën worden uitgewisseld.

- **Vrienden van de ASK**

De Vrienden zijn de donateurs van de stichting. Zij betalen jaarlijks minimaal € 30,--. Momenteel zijn er **106** Vrienden.

Het streven is om 1 à 2 keer per jaar speciaal voor de Vrienden een bijeenkomst te organiseren. In 2024 was dat de avond over het portret van Spinoza.

Governance

De Amsterdamse Spinozakring is een stichting met een bestuur dat volledige bevoegdheid heeft.

Communicatie met belanghebbenden

Via de website, jaarverslag op de website, kanalen van derden (o.a. OBA, Paradiso), een nieuwsbrief en via specifiek aan de Vrienden van de Amsterdamse Spinozakring gerichte e-mails communiceert de stichting met belanghebbenden.

Plannen

In november 2025 zal de ASK weer een traditionele Spinozadag organiseren.

De cursussen worden dit jaar gecontinueerd, circa zes in totaal.

Voor lezingen en andere activiteiten worden nog plannen ontwikkeld.

Gestreefd wordt dit jaar de Spinozaal in de OBA te realiseren.